

Szkoła Doktorska Szkoły Nauk Humanistycznych

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Historii

Rządzący i rządzeni. Narodziny i funkcjonowanie nowoczesnego społeczeństwa XVIII-XXI w.

Nazwisko prowadzącego

Prof. dr hab. Waldemar Łazuga, Prof. UAM dr hab. Rafał Dobek, Prof. UAM dr hab. Damian Szymczak, Prof. UAM dr hab. Sebastian Paczos

Dziedzina/ dyscyplina	Historia
Rodzaj zajęć	Wykład
Język	Polski
Liczba godzin	30 godzin
Cel zajęć	<p>Celem zajęć jest zapoznanie uczestników szkoły doktorskiej z wieloaspektowym i złożonym procesem narodzin nowoczesnego społeczeństwa. Punktem wyjścia jest spojrzenie na społeczeństwo z perspektywy ujętej w dualizmie „rządzący-rządzeni”. Perspektywa owa będzie towarzyszyć kolejnym epokom omawianym na zajęciach od wczesnej nowożytności zaczynając, na współczesności kończąc. Relacja między „rządzącymi i rządzonymi” zostanie zanalizowana z punktu widzenia idei politycznych, dziejów instytucji politycznych i prawno-politycznej organizacji społeczeństwa, wreszcie z poziomu historii codziennego funkcjonowania owych instytucji, praktycznych realizacji zamienionych w instytucje projektów ideowych.</p>
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Idee i władza, elita i rządzeni w epoce wczesno-nowożytnej. Na drodze ku nowej formie państwa. 2. Państwo absolutystyczne. Koncepcje ideowe. 3. Państwo absolutystyczne. Realizacja projektu. (od dei gratia do władcy urzędnika) 4. Lud suwerenem. Wielka Rewolucja Francuska. 5. Lud suwerenem – ekskurs amerykański. 6. Konserwatyzm w Europie - próba obrony odchodzącego „starego świata”. 7. Liberalizm. Idee, koncepcje, próby tworzenia liberalnego ładu w Europie. 8. Na drodze ku demokratyzacji – państwa i społeczeństwa europejskie przez I wojnę światową. 8. Imperium – koncepcje władzy w wieloetnicznych, wielokulturowych organizmach państwowych (kolonializm, kolonie, protektoraty).

	<p>9. Po Wielkiej Wojnie. Odwrót od demokracji. Rządzący i rządeni w cieniu autorytaryzmów.</p> <p>10. Era totalitaryzmów. Koncepcje władzy i społeczeństwa w systemach totalitarnych</p> <p>a) Systemy faszystowskie</p> <p>b) Ku „Królestwu Wolności”. Realizacje projektów komunistycznych utopi.</p> <p>11. Po II wojnie światowej – koncepcja welfare state, idea i realizacja.</p> <p>12. W cieniu procesów globalizacyjnych– rządzący i rządeni w czasach globalnej wioski i turbokapitalizmu.</p>
Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych zagadnień z dziejów Polski i historii powszechnej
Efekty kształcenia	
Po zakończeniu zajęć doktorant potrafi:	
E_W01	Metody weryfikacji Egzamin ustny
E_W08	Egzamin ustny
E_U01	Egzamin ustny
E_U02	Egzamin ustny
E_U06	Egzamin ustny
E_K01	Egzamin ustny
E_K05	Egzamin ustny
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Baszkiewicz J., Władza, Wrocław 1999. 2. Bauman Z. Globalizacja, Warszawa 2002. 3. Boorstin D., Amerykanie: fenomen demokracji, Warszawa 1995. 4. Europa Unii i Federacji. Idea jedności narodów i państw od średniowiecza do czasów współczesnych, Kraków 2004. 5. Grunberger R. Historia społeczna III Rzeszy, t. I-II, Warszawa 1987. 6. Grześkowiak-Krwawicz A., Dyskurs polityczny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Pojęcia i idee, Toruń 2018. 7. Hroch M., Małe narody Europy, Wrocław 2003. 8. Kutrzeba S., Elita jako czynnik w technice rządzenia państwem, 1935. 9. Mączak A., Rządzący i rządeni. Władza i społeczeństwo w Europie wczesnonowożytnej, Warszawa 1986. 10. Nocoń J. Elity polityczne. Studium interpretacji funkcjonalnej, Toruń 2004. 11. Państwo a społeczeństwo. Wizje wspólnot niemieckich od Oświecenia do okresu

	<p>Restauracji, wybór i opracowanie T. Naumowicz, Poznań 2001</p> <p>12. Piepes R., Rosja bolszewików, Warszawa 2005.</p> <p>13. Radzikowski M., Państwo socjalne. Przyczyny i skutki, Warszawa 2013.</p> <p>14. Sennett R., Kultura nowego kapitalizmu, Warszawa 2010.</p> <p>15. Sójka-Zielińska K., Drogi i bezdroża prawa, Wrocław 2002.</p> <p>16. Społeczeństwo polskie XVIII i XIX wieku. Studia o grupach elitarnych, red. J. Leskiewiczowa, t. VII, Warszawa 1892.</p> <p>17. Walicki A. Marksizm i skok do królestwa wolności: dzieje komunistycznej utopii, Warszawa 1996.</p> <p>18. Weber M. Polityka jako zawód i powołanie, w: M. Weber, Racjonalność, władza, odczarowanie, Poznań 2011. Karl Ferdynand Werner</p> <p>19. Werner K. F., Narodziny szlachty, Kształtowanie się elit politycznych w Europie, Kęty 2015.</p>
Szczegółowe informacje	